

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
„ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ”
КАФЕДРА ПРАВОЗНАВСТВА**

**ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з навчальної дисципліни „ДОГОВІРНЕ ПРАВО”
підготовки бакалавра спеціальності 081 «Право»**

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри
правознавства
31 травня 2016 року
протокол № 10
Зав. кафедри
_____ проф. Лаврик Г.В.

Модуль 1. Загальні положення щодо регулювання договірних відносин

Тема 1. Поняття та загальна характеристика договірного права в Україні

- 1) Поняття, предмет та метод договірного права.
- 2) Принципи договірного права та їх закріплення у чинному законодавстві.
- 3) Система договірного права та характеристика його основних інститутів (складових).
- 4) Джерела договірного права України.

Практичні завдання до самостійної роботи

Скласти термінологічний словник до теми¹.

Тести

1. *Односторонній договір – це:*
  - а) договір, у якому одна сторона має лише суб'єктивні права, а інша – лише суб'єктивні обов'язки;
  - б) договір, у якому обидві сторони мають права та обов'язки;
  - в) дія однієї сторони, яка може бути представлена однією або кількома особами;
  - г) дія однієї сторони, яка може бути представлена однією особою.
2. *Що становить зміст договору?*
  - а) права та обов'язки сторін;
  - б) умови, визначені на розсуд сторін і погоджені ними, та умови, які є обов'язковими відповідно до актів законодавства;
  - в) умови щодо відповідальності сторін;
  - г) істотні умови.
3. *Договори, при укладанні яких сторонам відоме співвідношення та обсяг прав і обов'язків сторін, називаються:*
  - а) алеаторними;
  - б) акцесорними;
  - в) змішаними;
  - г) міновими.
4. *Активна множинність у зобов'язанні передбачає:*
  - а) участь декількох осіб на стороні боржника;
  - б) участь декількох осіб на стороні кредитора;
  - в) участь декількох осіб на стороні кредитора та декілька осіб на стороні боржника;
  - г) виконання обов'язку боржника поручителем або заставодавцем.
5. *Участь декількох осіб на стороні боржника називається:*
  - а) активною множинністю;
  - б) новацією;
  - в) пасивною множинністю;
  - г) змішаною множинністю.

Практичне завдання

---

¹ Складання словника повинно слугувати засвоєнню категоріального апарату дисципліни і не є самоціллю. З огляду на це, до словника слід вносити терміни, яких ви не знаєте (з числа згаданих на початку кожної теми). Найважливіші та найскладніші терміни ви можете знайти в кінці посібника, решту термінів, які є загальнопоширеними, потрібно занотовувати під час вивчення теми з тексту підручників та посібників.

Знайдіть у нормативно-правових актах договірному праву та выпишіть імперативні та диспозитивні, уповноважуючі, зобов'язальні та заборонні, регулятивні та охоронні норми. У яких із них проявляється диспозитивний, а в яких – імперативний метод правового регулювання?

Необхідно, користуючись списком нормативно-правових актів, наведених до теми, проаналізувати норми кількох із них після того, як ви ознайомилися з теоретичними питаннями, винесеними на самостійне опрацювання. Достатньо виписати по 1-2 зразки правових норм кожного виду. Свою позицію щодо їх віднесення саме до іншої чи тієї категорії необхідно стисло аргументувати.

Список інформаційних джерел: 1-9, 10, 47, 48, 56

Тема 2. Поняття та загальна характеристика договору. Договір у сфері господарської діяльності.

- 1) Поняття зобов'язання й договору, співвідношення зобов'язання й договору.
- 2) Класифікація договорів.
- 3) Поняття господарського договору та функції договору в господарській діяльності.
- 4) Зміст договору.
- 4) Форма договору та правові наслідки її недотримання.

Практичні завдання до самостійної роботи

Скласти термінологічний словник до теми.

Тести

1. Договір позики може бути:
  - а) одностороннім, реальним, відплатним або безвідплатним;
  - б) одностороннім, консенсуальним, відплатним;
  - в) двостороннім, реальним, безвідплатним;
  - г) одностороннім, реальним, публічним.
2. Договір позики вважається укладеним із моменту:
  - а) підписання договору;
  - б) отримання оферти;
  - в) відправлення акцепту;
  - г) передачі грошових коштів або інших речей, визначених родовими ознаками.
3. Договір позики вважається безпроцентним, якщо:
  - а) він укладений між фізичними особами на суму, яка не перевищує п'ятдесятикратного розміру неоподаткованого мінімуму доходів громадян;
  - б) позичальникові передані речі, визначені родовими ознаками;
  - в) договір не пов'язаний зі здійсненням підприємницької діяльності хоча б однією із сторін;
  - г) у всіх випадках, зазначених у пунктах а – в.
4. Предметом кредитного договору є:
  - а) грошові кошти;

- б) речі, визначені родовими ознаками;
- в) грошові кошти та речі, визначені родовими ознаками;
- г) цінні папери.

5. *Письмова форма договору банківського вкладу вважається дотриманою, якщо внесення грошової суми підтверджено:*

- а) розпискою;
- б) позиковим зобов'язанням;
- в) ощадною книжкою або ощадним (деPOSITним) сертифікатом;
- г) акцією.

Задача

Вакуленко М. звернувся до банку для отримання кредиту для купівлі автомашини. Кредит був йому наданий на 3 роки під заставу квартири. Між сторонами був укладений договір кредиту та застави.

До закінчення строку повернення кредиту Вакуленко не сплатив ще 3 500 грн. Банк звернувся з вимогою до Вакуленка про повернення залишку суми кредиту, Вакуленко відповів, що на цей час у нього немає коштів для повернення кредиту, але через півроку він зможе повернути залишок кредиту, на що представник банку заявив, що в такому разі його квартира буде продана, і банк поверне йому залишок від суми продажу. Вакуленко стверджував, що банк не має права продавати квартиру, тому що цим порушується його право на житло, у нього немає іншої квартири й він не може залишитися без житла.

Як вирішити цю ситуацію?

Список інформаційних джерел: 1-9, 11, 12, 70, 72, 79, 83, 85, 86, 89, 92, 116

Тема 3. Порядок укладення, зміни та припинення договору

- 1) Порядок укладання господарських договорів.
  - 2) Пропозиція (оферта) та її види. Умови дійсності оферти.
  - 3) Підстави та порядок внесення змін до договору та розірвання договору.
  - 4) Підстави та наслідки визнання договорів недійсними й неукладеними.
    - а) законними;
    - б) звичайними;
    - в) додатковими;
    - г) істотними.
3. *Умови договору, що передбачені нормативними актами, називаються:*
- а) обов'язковими;
  - б) випадковими;
  - в) звичайними;
  - г) додатковими.
4. *Умови, які, як правило, не передбачаються певним видом договору, але можуть бути встановлені за погодженням сторін, або умови, які за погодженням сторін устанавлюються у відступ від положень диспозитивної сторони, називаються:*
- а) законними;
  - б) випадковими;
  - в) звичайними;
  - г) істотними.

5. Які умови повинна містити оферта?

- а) істотні умови договору;
- б) має виражати намір особи укласти в майбутньому договір;
- в) істотні та звичайні умови;
- г) істотні умови договору та має бути адресована конкретній особі.

Задача

Приватне підприємство «Зерно-експорт», маючи оригінальний примірник господарського договору на поставку сільськогосподарської продукції із селянським (фермерським) господарством «Хліб», внесло в нього зміни щодо ціни на продукцію. Селянське (фермерське) господарство «Хліб» відмовилось від здійснення поставки за зазначеною в примірнику договору ПП «Зерно-експорт» ціною. ПП «Зерно-експорт» звернулося до господарського суду з позовною заявою про спонукання С(Ф)Г «Хліб» до виконання умов договору поставки.

На підставі аналізу відповідних норм ГКУ та ЦКУ дайте відповідь на такі запитання:

1. Яке рішення має винести господарський суд?
2. Чи встановлено в законодавстві порядок внесення змін до господарських договорів?
3. Якщо так, то розкрийте порядок зміни умов господарського договору, посилаючись на відповідні положення чинного законодавства України?

Список інформаційних джерел: 1-9, 11, 12, 16, 93, 97, 104, 116

Тема 4. Виконання договірних зобов'язань

- 1) Поняття виконання договірних зобов'язань та порядок виконання умов договору.
- 2) Заміна осіб у договірному зобов'язанні. Випадки обмеження зміни осіб.
- 3) Підстави та порядок припинення договірних зобов'язань.
- 4) Загальна характеристика способів забезпечення виконання договірних зобов'язань.

Тести

1. *Заміна кредитора в зобов'язанні здійснюється:*
  - а) лише за згодою боржника;
  - б) без згоди боржника;
  - в) за згодою боржника, якщо інше не передбачене договором;
  - г) без згоди боржника, якщо інше не встановлене договором або законом.
2. *Що є місцем виконання зобов'язання про передання нерухомого майна?*
  - а) місцезнаходження цього майна;
  - б) місце проживання (місцезнаходження) боржника;
  - в) місце проживання (місцезнаходження) кредитора;
  - г) місце проживання (місцезнаходження) боржника або кредитора.
3. *У який строк (термін) боржник повинен виконати свій обов'язок, визначений моментом пред'явлення вимоги?*

- а) у десятиденний строк від дня пред'явлення вимоги, якщо обов'язок негайного виконання не впливає з договору або актів цивільного законодавства;
- б) у семиденний строк від дня пред'явлення вимоги, якщо обов'язок негайного виконання не впливає з договору або актів цивільного законодавства;
- в) у триденний строк від дня пред'явлення вимоги;
- г) негайно.

4. У якому випадку боржник має право виконати свій обов'язок шляхом внесення належних із нього кредиторів грошей або цінних паперів у депозит нотаріуса?

- а) у будь-якому випадку;
- б) у разі відсутності представника в кредитора;
- в) якщо боржник виконує свій обов'язок частково;
- г) у разі відсутності кредитора або уповноваженої ним особи в місці виконання зобов'язання.

5. Що з перерахованого не є способом забезпечення виконання зобов'язання?

- а) притримання;
- б) аванс;
- в) гарантія;
- г) неустойка.

Задача

Степанова домовилася з Максимовим про продаж йому житлового будинку за 8 тис. грн. Для підтвердження укладення договору купівлі-продажу покупець передав Степановій завдаток 2 000 грн. Але через кілька днів Степанова повідомила Максимова, що вона вирішила будинок не продавати. Максимов звернувся в суд із позовом, у якому просив або стягнути з Степанової завдаток у подвійному розмірі, або прийняти рішення про примусову передачу йому будинку. При цьому він подав у суд письмову угоду про завдаток.

Яке рішення має винести суд?

Список інформаційних джерел: 1-9, 11, 12, 16, 93, 97, 104, 116

Тема 5. Способи забезпечення виконання договірних зобов'язань

- 1) Загальна характеристика способів забезпечення виконання договірних зобов'язань.
- 2) Неустойка.
- 3) Порука та гарантія.
- 4) Завдаток та його відмінності від авансу.
- 5) Застава та притримання майна боржника.

Практичні завдання

Скласти термінологічний словник до теми.

Тести

1. Заміна кредитора в зобов'язанні здійснюється:

- а) лише за згодою боржника;
- б) без згоди боржника;

- в) за згодою боржника, якщо інше не передбачене договором;
г) без згоди боржника, якщо інше не встановлене договором або законом.
2. *Що є місцем виконання зобов'язання про передання нерухомого майна?*
а) місцезнаходження цього майна;
б) місце проживання (місцезнаходження) боржника;
в) місце проживання (місцезнаходження) кредитора;
г) місце проживання (місцезнаходження) боржника або кредитора.
3. *У який строк (термін) боржник повинен виконати свій обов'язок, визначений моментом пред'явлення вимоги?*
а) у десятиденний строк від дня пред'явлення вимоги, якщо обов'язок негайного виконання не впливає з договору або актів цивільного законодавства;
б) у семиденний строк від дня пред'явлення вимоги, якщо обов'язок негайного виконання не впливає з договору або актів цивільного законодавства;
в) у триденний строк від дня пред'явлення вимоги;
г) негайно.
4. *У якому випадку боржник має право виконати свій обов'язок шляхом внесення належних із нього кредиторів грошей або цінних паперів у депозит нотаріуса?*
д) у будь-якому випадку;
е) у разі відсутності представника в кредитора;
ж) якщо боржник виконує свій обов'язок частково;
з) у разі відсутності кредитора або уповноваженої ним особи в місці виконання зобов'язання.
5. *Що з перерахованого не є способом забезпечення виконання зобов'язання?*
а) притримання;
б) аванс;
в) гарантія;
г) неустойка.

Задача

Степанова домовилася з Максимовим про продаж йому житлового будинку за 8 тис. грн. Для підтвердження укладення договору купівлі-продажу покупець передав Степановій завдаток 2 000 грн. Але через кілька днів Степанова повідомила Максимова, що вона вирішила будинок не продавати. Максимов звернувся в суд із позовом, у якому просив або стягнути з Степанової завдаток у подвійному розмірі, або прийняти рішення про примусову передачу йому будинку. При цьому він подав у суд письмову угоду про завдаток.

Яке рішення має винести суд?

Список інформаційних джерел: 1-9, 11, 12, 16, 93, 97, 104, 116

Тема 6. Відповідальність за порушення договірних зобов'язань

- 1) Загальна характеристика відповідальності за порушення договірних зобов'язань.
- 2) Підстави та умови відповідальності за порушення умов договору.

- 3) Відшкодування збитків та їх склад.
- 4) Стягнення неустойки в разі порушення умов договору.

Практичні завдання

Скласти термінологічний словник до теми.

Тести

1. Залежно від підстав виникнення відповідальність поділяється на:

- а) повну та обмежену.
- б) договірну та недоговірну.
- в) субсидіарну та солідарну.
- г) відшкодування збитків та сплату неустойки.

2. Відповідальність за порушення існуючого між визначеними сторонами зобов'язання, що становить додатковий до основного, вже існуючого, юридичний обов'язок, називається:

- а) недоговірною.
- б) деліктною.
- в) субсидіарною.
- г) договірною.

3. Солідарна відповідальність виникає:

- а) лише у випадках, встановлених договором або законом.
- б) завжди, якщо у зобов'язанні беруть участь кілька боржників або кілька кредиторів.
- в) лише у випадках, встановлених договором.
- г) лише у випадках, встановлених законом.

4. У якому випадку настає субсидіарна відповідальність?

- а) у разі відповідальності учасників повного товариства між собою за зобов'язаннями цього товариства.
- б) у разі відповідальності батьків (усиновителів) або піклувальника за шкоду, завдану неповнолітнім.
- в) у разі відповідальності осіб, які спільними діями завдали шкоду.
- г) у разі неподільності предмета зобов'язання.

5. У якому випадку настає солідарна відповідальність?

- а) у разі відповідальності учасників товариства з додатковою відповідальністю за зобов'язаннями товариства.
- б) у разі відповідальності батьків (усиновителів) або опікуна за шкоду, завдану малолітнім.
- в) у разі відповідальності опікуна за шкоду, завдану недієздатною особою.
- г) у разі відповідальності осіб, які спільними діями завдали шкоду.

Задача

Приватне підприємство «ПП» та акціонерне товариство «АТ» уклали договір про надання послуг. Договір передбачав сплату Замовником у разі несвоєчасної оплати належним чином наданих послуг пені в розмірі 1 % суми за кожен день прострочення платежу. 5 травня послуги були надані в повному обсязі, що було зафіксовано в Акті виконаних робіт (наданих послуг). Вартість послуг становила 35 000 грн. Замовник, відповідно до умов договору, взяв на себе зобов'язання оплатити послуги не пізніше як через п'ять днів з моменту

оформлення Акта виконаних робіт (наданих послуг). 1 грудня того ж року Виконавець подав позов до суду про стягнення основного боргу та пені.

Спираючись на норми ГКУ та ЦКУ, обчисліть розмір пені, обґрунтуйте свою відповідь, визначте ціну позову, до якого виду господарсько-правових санкцій належить пеня? Чи можна притягнути «АТ» до відповідальності у позасудовому порядку?

Список інформаційних джерел: 1-9, 11, 12, 16, 93, 97, 104, 116

Тема 7. Захист прав учасників договірних відносин

- 1) Способи захисту прав та інтересів учасників договірних відносин.
- 2) Самозахист прав сторін договору. Оперативно-господарські санкції.
- 3) Нотаріальний захист прав учасників договірних відносин.
- 4) Судовий захист прав сторін договору.

Практичні завдання

Скласти термінологічний словник до теми.

Тести

1. *Отримана суб'єктом господарювання претензія повинна бути розглянута у строк:*

- а) 20 днів;
- б) в межах строку позовної давності;
- в) 1 місяць;
- г) 6 місяців.

2. *Шляхом звернення до міліції, прокуратури, Антимонопольного комітету України здійснюється захист суб'єктів комерційної діяльності:*

- а) адміністративно-правовий;
- б) нотаріальний;
- в) судовий;
- г) арбітражний.

3. *У Господарському кодексі України визначено:*

- а) рамки захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання;
- б) поняття захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання;
- в) способи захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання;
- г) види захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання.

4. *Спори між суб'єктами господарювання вирішуються:*

- а) цивільними судами;
- б) судами загальної юрисдикції;
- в) господарськими судами;
- г) арбітражними судами.

5. *Завданням третейського суду є:*

- а) часткове виконання функцій адміністративних судів;
- б) зменшення навантаження на господарські суди;
- в) виконання функцій господарських судів;
- г) захист прав та охоронюваних законом інтересів сторін третейського розгляду;

Задача

Між ТОВ «Офіс» та меблевою фабрикою було укладено договір про виготовлення для ТОВ меблів. Товариство переказало аванс (5 тис. грн), як і передбачалось договором. Однак підприємство роботу з виготовлення меблів не розпочало, а отримані гроші не повернуло. ТОВ вирішило подати позов до суду.

Ознайомтесь із Господарським процесуальним кодексом та надайте консультацію директорів товариства: які документи необхідно подати до Господарського суду, які з них підлягають нотаріальному посвідченню. Складіть проект позовної заяви.

Список інформаційних джерел: 1-9, 11, 12, 16, 93, 97, 104, 116

Модуль 2. Особливості правового регулювання окремих видів цивільно-правових та господарсько-правових договорів

Тема 8. Договори про передачу майна у власність

- 1) Загальна характеристика договору купівлі-продажу та його види.
- 2) Порядок заняття торговельною діяльністю і правила обслуговування населення.
- 3) Договір поставки, його сторони та істотні умови.
- 4) Міжнародні правила тлумачення торговельних термінів «ІНКОТЕРМС».

Практичні завдання

Скласти термінологічний словник до теми.

Тести

1. *Істотними умовами договору купівлі-продажу є умови про:*
  - а) предмет, ціну та строк;
  - б) місце та спосіб виконання;
  - в) предмет і ціну;
  - г) предмет і строк.
2. *Предметом договору купівлі-продажу не може бути:*
  - а) товар, який є в продавця на момент укладення договору або буде створений продавцем у майбутньому;
  - б) право вимоги, якщо вимога має особистий характер;
  - в) майнове право;
  - г) цінний папір.
3. *У разі передання некомплектного товару покупець має право вимагати від продавця за своїм вибором:*
  - а) доукомплектування товару в розумний строк або відмовитися від договору;
  - б) вимагати заміни некомплектного товару на комплектний або вимагати повернення сплаченої грошової суми;
  - в) пропорційного зменшення ціни або доукомплектування товару в розумний строк;
  - г) пропорційного зменшення ціни або заміни некомплектного товару на комплектний.

4. Ризик випадкового знищення або випадкового пошкодження проданого товару під час його транспортування переходить до покупця з моменту:

- а) коли, відповідно до закону або договору продавець виконав свій обов'язок з передання товару покупцю;
- б) оплати вартості товару покупцем;
- в) укладення договору купівлі-продажу, якщо інше не встановлене договором або звичаями ділового обороту;
- г) отримання документів на товар.

5. За договором міни одна сторона зобов'язується передати у власність іншій стороні один товар в обмін:

- а) за певну послугу;
- б) за виконану роботу;
- в) на інший товар;
- г) за послугу або виконану роботу.

Задача

Фірма «Клен» одержала від свого постачальника продукцію на суму 500 000 грн із простроченням на 2 місяці. При перевірці продукції виявилось, що частина її – на 200 000 грн – не відповідає стандартам і не комплектна. Покупець став вимагати від постачальника сплати неустойки за порушення строків поставки продукції та за поставку некомплектної продукції. Крім того, він почав вимагати поставки доброякісної й комплектної продукції в наступному періоді поставки. Постачальник не задовольнив вимоги фірми, покупець звернувся з позовом до господарського суду.

Вирішіть справу.

Список інформаційних джерел: 1-9, 11, 12, 22, 37, 44, 45, 101, 109

Тема 9. Договори про передачу майна в користування

- 1) Поняття, предмет та зміст договору найму (оренди).
- 2) Загальна характеристика прав та обов'язків сторін за договором оренди.
- 3) Види договорів найму (оренди). Поняття договору прокату та особливості правового регулювання.
- 4) Особливості оренди державного і комунального майна.

Практичні завдання

Скласти термінологічний словник до теми.

Тести

1. Предметом договору найму (оренди) може бути річ:
  - а) індивідуально-визначена й визначена родовими ознаками, споживна й неспоживна;
  - б) індивідуально-визначена та неспоживна;
  - в) визначена родовими ознаками та споживна;
  - г) визначена родовими ознаками та неспоживна.
2. Наймодавець за договором найму (оренди) можуть виступати:
  - а) фізична чи юридична особа, що має титул власника;
  - б) особа, якій належать майнові права, що передаються в найм;

- в) особа, уповноважена законом або договором на укладення договору найму певного майна;
- г) будь-яка особа, зазначена в пункті а – в.

3. Якщо наймач не виконує обов'язку щодо повернення речі, наймодавець має право вимагати від наймача:

- а) сплати неустойки в розмірі подвійної плати за користування річчю за час прострочення;
- б) сплати штрафу в розмірі плати за користування річчю за час прострочення;
- в) сплати пені в розмірі 1 % за кожен день прострочення;
- г) сплати неустойки в розмірі подвійної плати з користування річчю за час прострочення та вимагати відшкодування збитків.

4. Майно, що надається за договором прокату, використовується для:

- а) надання його в безвідплатне користування третій особі;
- б) внесення його як майнового вкладу в господарські товариства;
- в) споживчих цілей;
- г) передання його в піднайм третій особі.

5. За договором прокату майно передається в тимчасове:

- а) володіння й користування;
- б) володіння й розпорядження;
- в) користування й розпорядження;
- г) володіння, користування й розпорядження.

Задача

Товариство з обмеженою відповідальністю «Старк» передало в оренду будівельній організації кран. Через деякий час кран став непридатний для користування через аварію. Причиною аварії був ураганний вітер, швидкість якого сягала 30 м за секунду. Цей факт підтверджується актом, складеним державною комісією. Комісія дійшла висновку, що кран відновленню не підлягає.

ТОВ «Старк» звернулося з позовом про стягнення вартості крана з орендаря. Господарський суд позов задовольнив.

Висловіть власну думку стосовно цього питання?

Список інформаційних джерел: 1-9, 11, 12, 33, 34, 39, 41, 46, 73, 105, 108, 112, 114

Тема 10. Договори про виконання робіт

- 1) Поняття та види договорів про виконання робіт.
- 2) Загальна характеристика договору підряду, порядок його укладення, зміни та припинення.
- 3) Особливості договору підряду на капітальне будівництво.
- 4) Правове становище замовника, підрядника і субпідрядника. Передання результату робіт.

Список інформаційних джерел: 1-9, 11, 12, 93, 94,

Тема 11. Договори про надання юридичних послуг

- 1) Загальна характеристики договорів про надання послуг та їх видів.
- 2) Поняття та зміст договору доручення.
- 3) Агентські відносини у сфері господарювання, сторони та предмет договору.
- 4) Особливості договору комісії за законодавством України. Договір консигнації.

Практичні завдання

Скласти термінологічний словник до теми.

Тести

1. *Яка сторона за договором підряду несе відповідальність за незбереження майна, переданого замовником підряднику?*
  - а) підрядник, якщо його відповідальність передбачена договором;
  - б) підрядник, на підставі закону;
  - в) замовник як власник матеріалу;
  - г) замовник і підрядник солідарно.
2. *Якщо в договорі підряду не встановлено ціну роботи або способи її визначення, виконання договору повинне бути оплачене за ціною:*
  - а) установленою за домовленістю сторін;
  - б) призначеною підрядником;
  - в) призначеною замовником роботи;
  - г) що звичайно застосовується за аналогічні роботи з урахуванням необхідних витрат, визначених сторонами.
3. *Підрядник зобов'язаний попередити замовника про:*
  - а) недоброякісність або непридатність матеріалу, одержаного від замовника;
  - б) те, що додержання вказівок замовника загрожує якості або придатності результату роботи;
  - в) наявність інших обставин, що не залежать від підрядника, які загрожують якості або придатності результату роботи;
  - г) усе зазначене в пунктах а – в.
4. *До вимог щодо неналежної якості роботи, виконаної за договором підряду, застосовується позовна давність:*
  - а) десять років;
  - б) п'ять років;
  - в) три роки;
  - г) один рік.
5. *Вартість робіт, виконаних за договором побутового підряду, визначається:*
  - а) за погодженням сторін, якщо інше не передбачене в установленому порядку преїскурантами (цінниками), тарифами тощо;
  - б) підрядником;
  - в) органами місцевого самоврядування;
  - г) за тарифами, затвердженими відповідними державними органами.

Задача

АТ «Лотос» уклало договір підряду з будівельною фірмою про будівництво триповерхового торговельного комплексу. Будівельні роботи тривали

14 місяців. Об'єкт був зданий у строк. Про здачу торговельного комплексу в експлуатацію був складений відповідний акт. Через 7 місяців товариство виявило, що протікає дах, у кімнатах третього поверху стало неможливо працювати, а частина товару, що знаходилася в одній із кімнат третього поверху, стала непридатною (товар був підмочений водою). Товариство запропонувало фірмі негайно ліквідувати недоліки й відшкодувати вартість товару, який став непридатним для використання.

Фірма відремонтувала дах торговельного комплексу, а відшкодувати вартість непридатного для використання товару відмовилася, посилаючись на те, що складські приміщення знаходяться на першому поверсі, тому товариству необхідно було зберігати товар не на третьому поверсі, а в спеціально обладнаних для цього приміщеннях.

Як вирішити справу?

Список інформаційних джерел: 1-9, 11, 12, 51, 54, 55, 57, 58

Тема 12. Договори про надання фактичних послуг

- 1) Договір зберігання, його істотні умови та форма.
- 2) Спеціальні види зберігання.
- 3) Договір страхування. Види договору страхування.
- 4) Договір перевезення вантажу та його види. Перевізні документи та їхні види..
- 5) Договір перевезення пасажирів і багажу.
- 6) Договір транспортної експедиції.

Практичні завдання

Скласти термінологічний словник до теми.

Тести

1. Укладення договору перевезення вантажу підтверджується складенням та видачею:

- а) квитанції;
- б) розписки перевізника;
- в) транспортної накладної;
- г) транспортного ордера.

2. Коносамент – це документ, що містить умови договору перевезення вантажу на:

- а) морському транспорті;
- б) автомобільному транспорті;
- в) залізничному транспорті;
- г) повітряному транспорті.

3. Згідно із ЦК України пасажир має право провозити із собою безоплатно одну дитину, якщо вона не займає окремого місця, віком до:

- а) 5 років;
- б) 6 років;
- в) 7 років;
- г) 8 років.

4. *Строк позовної давності до вимог, що випливають із договору перевезення вантажу, становить:*

- а) три місяці;
- б) шість місяців;
- в) один рік;
- г) три роки.

5. *Чи відшкодовуються зберігачеві витрати, які сторони не могли передбачити при укладенні договору зберігання (надзвичайні витрати)?*

- а) не відшкодовуються, якщо договором не передбачене інше;
- б) не відшкодовуються, якщо це не передбачене законом;
- в) відшкодовуються понад плату, яка належить зберігачеві;
- г) відшкодовуються, якщо поклададавець дав згоду на ці витрати.

Задача

В. П. Савицька приїхала вночі до санаторію, уранці пішла в їдальню, речі та гроші залишила у своїй замкнутій кімнаті. Повернувшись до кімнати, вона виявила, що зникли особисті речі, сумочка, у якій знаходилося 500 грн. Савицька почала вимагати від адміністрації санаторію відшкодування вартості своїх речей та грошей (загальна вартість 1 540 грн). Адміністрація відмовилася відшкодувати вартість речей, посилаючись на те, що санаторій відповідає лише за збереження майна, зданого в камеру схову.

Як вирішити цю справу?

Список інформаційних джерел: 1-9, 11, 12, 51, 54, 55, 57, 58

Тема 13. Правове регулювання кредитно-розрахункових відносин

- 1) Загальна характеристика законодавства щодо правового регулювання розрахункових та кредитних відносин.
- 2) Поняття та загальна характеристика договору позики.
- 3) Поняття та істотні умови кредитного договору.
- 4) Поняття готівкових розрахунків та порядок їх здійснення.

Практичні завдання

Скласти термінологічний словник до теми.

Тести

1. *Укладення договору перевезення вантажу підтверджується складенням та видачею:*

- а) квитанції;
- б) розписки перевізника;
- в) транспортної накладної;
- г) транспортного ордера.

2. *Коносамент – це документ, що містить умови договору перевезення вантажу на:*

- а) морському транспорті;
- б) автомобільному транспорті;
- в) залізничному транспорті;
- г) повітряному транспорті.

3. Згідно із ЦК України пасажир має право провозити із собою безоплатно одну дитину, якщо вона не займає окремого місця, віком до:

- а) 5 років;
- б) 6 років;
- в) 7 років;
- г) 8 років.

4. Строк позовної давності до вимог, що випливають із договору перевезення вантажу, становить:

- а) три місяці;
- б) шість місяців;
- в) один рік;
- г) три роки.

5. Чи відшкодовуються зберігачеві витрати, які сторони не могли передбачити при укладенні договору зберігання (надзвичайні витрати)?

- а) не відшкодовуються, якщо договором не передбачене інше;
- б) не відшкодовуються, якщо це не передбачене законом;
- в) відшкодовуються понад плату, яка належить зберігачеві;
- г) відшкодовуються, якщо покладавець дав згоду на ці витрати.

Задача

В. П. Савицька приїхала вночі до санаторію, уранці пішла в їдальню, речі та гроші залишила у своїй замкнутій кімнаті. Повернувшись до кімнати, вона виявила, що зникли особисті речі, сумочка, у якій знаходилося 500 грн. Савицька почала вимагати від адміністрації санаторію відшкодування вартості своїх речей та грошей (загальна вартість 1 540 грн). Адміністрація відмовилася відшкодувати вартість речей, посилаючись на те, що санаторій відповідає лише за збереження майна, зданого в камеру схову.

Як вирішити цю справу?

Список інформаційних джерел: 1-9, 11, 12, 22, 52, 53

Тема 14. Зобов'язання про спільну діяльність. Договори про створення юридичної особи

- 1) Договори про спільну діяльність.
- 2) Поняття договору простого товариства.
- 3) Засновницький договір про створення юридичної особи.

Практичні завдання до самостійної роботи

Скласти термінологічний словник до теми.

Тести

1. Договір позики може бути:

- д) одностороннім, реальним, відплатним або безвідплатним;
- е) одностороннім, консенсуальним, відплатним;
- ж) двостороннім, реальним, безвідплатним;
- з) одностороннім, реальним, публічним.

2. Договір позики вважається укладеним із моменту:

- д) підписання договору;

- е) отримання оферти;
- ж) відправлення акцепту;
- з) передачі грошових коштів або інших речей, визначених родовими ознаками.

3. Договір позики вважається безпроцентним, якщо:

- д) він укладений між фізичними особами на суму, яка не перевищує п'ятдесятикратного розміру неоподаткованого мінімуму доходів громадян;
- е) позичальникові передані речі, визначені родовими ознаками;
- ж) договір не пов'язаний зі здійсненням підприємницької діяльності хоча б однією із сторін;
- з) у всіх випадках, зазначених у пунктах а – в.

4. Предметом кредитного договору є:

- д) грошові кошти;
- е) речі, визначені родовими ознаками;
- ж) грошові кошти та речі, визначені родовими ознаками;
- з) цінні папери.

5. Письмова форма договору банківського вкладу вважається дотриманою, якщо внесення грошової суми підтверджено:

- д) розпискою;
- е) позиковим зобов'язанням;
- ж) ощадною книжкою або ощадним (депозитним) сертифікатом;
- з) акцією.

Задача

Вакуленко М. звернувся до банку для отримання кредиту для купівлі автомашини. Кредит був йому наданий на 3 роки під заставу квартири. Між сторонами був укладений договір кредиту та застави.

До закінчення строку повернення кредиту Вакуленко не сплатив ще 3 500 грн. Банк звернувся з вимогою до Вакуленка про повернення залишку суми кредиту, Вакуленко відповів, що на цей час у нього немає коштів для повернення кредиту, але через півроку він зможе повернути залишок кредиту, на що представник банку заявив, що в такому разі його квартира буде продана, і банк поверне йому залишок від суми продажу. Вакуленко стверджував, що банк не має права продавати квартиру, тому що цим порушується його право на житло, у нього немає іншої квартири й він не може залишитися без житла.

Як вирішити цю ситуацію?

Список інформаційних джерел: 1-9, 11, 12, 16, 69, 76, 100, 103, 110, 123.

Тема 15. Правове регулювання договірних відносин у сфері зовнішньоекономічної діяльності

- 1) Поняття та ознаки зовнішньоекономічного договору.
- 2) Правовий статус суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та їх види.
- 3) Порядок укладання, зміни та розірвання зовнішньоекономічного договору.
- 4) Особливості змісту та форми зовнішньоекономічних договорів.

Практичні завдання

Скласти термінологічний словник до теми.

Тести

1. Договір, за яким сторони (учасники) зобов'язуються спільно діяти без створення юридичної особи для досягнення певної мети, що не суперечить закону, є договором:

- а) установчим;
- б) засновницьким;
- в) простого товариства;
- г) про спільну діяльність.

2. Договір, за яким сторони (учасники) беруть зобов'язання об'єднати свої вклади та діяти спільно з метою одержання прибутку або досягнення іншої мети, є договором:

- а) простого товариства;
- б) про спільну діяльність;
- в) засновницьким;
- г) установчим.

3. Учасники договору простого товариства за спільними зобов'язаннями, що виникли не із цього договору, відповідають:

- а) солідарно;
- б) субсидіарно;
- в) у порядку регресу;
- г) своєю частиною внеску в спільне майно.

4. Договір простого товариства припиняється в разі:

- а) виділення частки учасника на вимогу його кредитора, якщо домовленістю між учасниками не передбачене збереження договору щодо інших учасників;
- б) закінчення строку договору простого товариства;
- в) досягнення мети товариства або настання обставин, коли досягнення мети товариства стало неможливим;
- г) у всіх випадках, передбачених у пунктах а – в.

5. Учасник договору простого товариства, укладеного на визначений строк, або договору, у якому досягнення мети визначене як скасувальна умова, має право вимагати розірвання договору у відносинах з іншими учасниками через поважну причину з відшкодуванням іншим учасникам:

- а) реальних збитків, завданих розірванням договору;
- б) неустойки;
- в) утраченої вигоди;
- г) збитків.

Завдання

Скачко Н., Мохов Т. та Юрченко В. створили 02.03.2003 р. товариство з обмеженою відповідальністю «Крок». До статутного капіталу товариства Скачко повинен був внести 2 000 грн та 2 верстати, Юрченко – вантажний автомобіль, Мохов – гроші. Скачко передав верстати та гроші, Мохов – гроші, а Юрченко вантажного автомобіля так і не передав. На загальних зборах товариства, які відбулися 15.09.2003 р., його попередили, що в разі відмови

передачі автомобіля до статутного капіталу товариства протягом року він буде виключений зі складу засновників.

Після цього Юрченко вніс до статутного капіталу 2 000 грн, але на загальних зборах товариства 16.04.2004 р. його було виключено зі складу товариства як такого, що не виконав своїх зобов'язань перед товариством відповідно до укладеного між ними установчого договору.

Юрченко не погодився з рішенням загальних зборів і оскаржив їхнє рішення до суду.

Яке рішення має прийняти суд?

Список інформаційних джерел: 1-9, 11, 12, 27, 84, 93, 94, 104

ПЕРЕЛІК ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література:

1. Боднар Т.В. Договірні зобов'язання в цивільному праві: (Заг. положення): Навч. посіб. – К.: Юстініан, 2007. – 280 с.
2. Договірне право України. Загальна частина: навч. посіб. / [Т.В. Боднар, О.В. Дзера, Н.С. Кузнецова та ін.]; за ред. О.В. Дзери. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 896 с.
3. Договірне право України. Особлива частина : Навчальний посібник для студентів вузів / ред. О.В. Дзера. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 1200 с.
4. Договірне право: Конспект лекцій / [І.В. Жилінкова В.І. Борисова, І.В. Спасибо-Фатєєва та ін.]; за ред. І.В. Жилінкової, В.І. Борисової. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2008. – 116 с.
5. Луць В.В. Контракти у підприємницькій діяльності: навч. посібник / В.В. Луць. – 2-е вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 576 с.
6. Цивільне право України. Договірні та недоговірні зобов'язання: Підручник / [С.С. Бичкова, І.А. Бірюков, В.І. Бобрик та ін.]; За заг. ред. С.С. Бичкової. – (2-е вид., змін. та допов.). – К.: КНТ, 2008. – 498 с.
7. Цивільне право України. Особлива частина. Договірні зобов'язання: Навч. посіб. / [І.Е. Берестова, С.С. Бичкова, І.А. Бірюков та ін.]; За заг. ред. С.С. Бичкової. – К.: Нац. акад. внутр. справ України, 2005. – 348 с.
8. Цивільне право України: Академічний курс: Підруч.: У двох томах / За заг. ред. Я. М. Шевченко. – Т. 2. Особлива частина. – К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2004. – 408 с.

Основні нормативно-правові акти:

9. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30 (23.07.96). – Ст. 141. (зі змінами і доповненнями від 8.12.2004 р.).
10. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 462.
11. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 461.
12. Земельний кодекс України: Закон України від 25 жовтня 2001 р. // Голос України. – 2001. – 20 листопада. – С. 3-12.
13. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 12 липня 1984 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – № 51 (додаток). – Ст. 1122.
14. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26 (29.06.2001). – Ст. 131.
15. Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань: Закон України від 22 листопада 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 5. – Ст. 28.
16. Про господарські товариства: Закон України від 19 вересня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 49. – Ст. 682.
17. Про державне замовлення для задоволення пріоритетних державних потреб: Закон України від 22 грудня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 3. – Ст. 9.
18. Про електронний цифровий підпис» № 852-IV від 22 травня 2003 року // Урядовий кур'єр. – 2003. – 2 липня. – № 119.
19. Про електронні документи та електронний документообіг» № 851-IV від 22 травня 2003 року // Урядовий кур'єр. – 2003. – 2 липня. – № 119.
20. Про заставу: Закон України від 2 жовтня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – 24 листопада. – № 47. – Ст. 642.

21. Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України від 6 липня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 28 (11.07.95). – Ст. 205.
22. Про захист від недобросовісної конкуренції» № 236/96-ВР від 7 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 36. – Ст. 164.
23. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11 січня 2001 року № 2210-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 12. – Ст. 64.
24. Про захист прав покупців сільськогосподарських машин» № 900-IV від 5 червня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 38. – Ст. 315.
25. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 30 (23.07.91). – Ст. 379. (У редакції від 01.12.2005 р. згідно з ЗУ № 3161-IV).
26. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 29. – Ст. 377.
27. Про іпотеку: Закон України від 5 червня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – 19 вересня. – № 38. – Ст. 313.
28. Про концесії: Закон України від 16 липня 1999 року № 997-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 41. – Ст. 372.
29. Про метрологію та метрологічну діяльність: Закон України № 113/98-ВР від 11 лютого 1998 року // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 30–31. – Ст. 194.
30. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24 лютого 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – 21 червня. – № 25. – Ст. 198.
31. Про оренду державного та комунального майна: Закон України від 10 квітня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 30. – Ст. 416.
32. Про оренду державного та комунального майна: Закон України від 10 квітня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – 28 липня. – № 30. – Ст. 416.
33. Про оренду землі: Закон України в редакції Закону № 1211-IV від 2 жовтня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – 5 березня. – № 10. – Ст. 102.
34. Про стандартизацію: Закон України від 17 травня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 31. – Ст. 145.
35. Про страхування: Закон України від 7 березня 1996 р. у редакції ЗУ № 2745-III від 4 жовтня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – 15 лютого. – № 7. – Ст. 50.
36. Про товарну біржу: Закон України № 1956-XII від 10 грудня 1991 року // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 10. – Ст. 139.
37. Про третейські суди: Закон України № 1701-IV від 11 травня 2004 року // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – 27 серпня. – № 35. – Ст. 412.
38. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16 грудня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 16. – Ст. 68.
39. Про ціни і ціноутворення: Закон України № 507-XII від 3 грудня 1990 року // Відомості Верховної Ради України. – 1990. – № 52. – Ст. 52.
40. Про затвердження Типового договору оренди землі: Постанова Кабінету Міністрів України № 220 від 3 березня 2004 року // Урядовий кур'єр. – 2004. – 17 березня. – № 50.
41. Про затвердження типового концесійного договору: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2000 року // Офіційний вісник України. – 2000. – № 15. – Ст. 454.
42. Про застосування Міжнародних правил інтерпретації комерційних термінів: Указ Президента України № 567/94 від 4 жовтня 1994 р. // Урядовий кур'єр. – 1994. – 6 жовтня. – № 154–155; ІНКОТЕРМС-2000 (введені в дію з 1 січня 2000 р.) // Урядовий кур'єр. – 2002. – 3 квітня. – № 63; Урядовий кур'єр. – 2002. – 10 квітня. – № 68.
43. Інструкція про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення і товарів народного споживання за якістю : затверджена Постановою Держарбітражу при

- Раді Міністрів СРСР № II-7 від 25 квітня 1966 р. // Податки та бухгалтерський облік. – 2006. – № 75; Все для бухгалтера в торгівлі. – 2006. – № 33.
44. Інструкція про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення і товарів народного споживання за кількістю : затверджена Постановою Держарбітражу при Раді Міністрів СРСР № II-6 від 15 червня 1965 р. // Податки та бухгалтерський облік. – 2006. – № 75; Все для бухгалтера в торгівлі. – 2006. – № 33.
45. Про затвердження договорів оренди: Наказ Фонду державного майна України № 1774 від 23 серпня 2000 р. // Офіційний вісник України. – 2000. – 12 січня. – № 52. – Ст. 2281.

Додаткова література:

46. Ансон Вильям Р. Основы договорного права / Перевод с восемнадцатого английского издания А.С. Александровского, А.С. Ахманова и С.М. Рапопорта под редакцией Д.Ф. Рамзайцева. – М.: «Международная книга», 1947. – 458 с.
47. Брагинский М.И. Договорное право / М.И. Брагинский, В.В. Витрянский. – М.: Статут, 2003. – Кн. 1: Общие положения [2-е изд., стер.]. – М.: Статут, 2003. – 841 с.
48. Брагинский М.И. Договорное право / М.И. Брагинский, В.В. Витрянский. – М.: Статут, 2002. – Кн. 2: Договоры о передаче имущества. – М.: Статут, 2003. – 795 с.
49. Брагинский М.И. Договорное право / М.И. Брагинский, В.В. Витрянский. – М.: Статут, 2002. – Кн. 3: Договоры о выполнении работ и оказании услуг [2-е изд., стер.]. – М.: Статут, 2002. – 800 с.
50. Брагинский М.И. Договорное право / М.И. Брагинский, В.В. Витрянский. – М.: Статут, 2004. – Кн. 4: Договоры о перевозке, буксировке, транспортной экспедиции и иных услугах в сфере транспорта. – М.: Статут, 2004. – 909 с.
51. Брагинский М.И. Договорное право / М.И. Брагинский, В.В. Витрянский. – М.: Статут, 2006. – Кн. 5, Т. 1: Договоры о займе, банковском кредите и факторинге. Договоры, направленные на создание коллективных образований. – Ярославль: Ярославский полиграфкомбинат, 2006. – 734 с.
52. Брагинский М.И. Договорное право / М.И. Брагинский, В.В. Витрянский. – М.: Статут, 2006. – Кн. 5, Т. 2: Договоры о банковском вкладе, банковском счете; банковские расчеты. Конкурс, договоры об играх и пари. – Ярославль: Ярославский полиграфкомбинат, 2006. – 621 с.
53. Договір у цивільному і трудовому праві: Довідник / За ред. Ю.С. Шемшученка, Я.М. Шевченко; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. Ч. 1: / Шевченко Я.М.; Молявко О.М.; Севрюкова І.Ф. та ін. – К.: Вид. дім «Юрид. кн.», 2000. – 280 с.
54. Договір у цивільному і трудовому праві: Довідник / За ред. Ю.С. Шемшученка, Я.М. Шевченко; Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. Ч. 2: Зразки документів / Шевченко Я.М., Молявко О.М., Севрюкова І.Ф. та ін. – К.: Вид. дім «Юрид. кн.», 2000. – 96 с.
55. Корецкий А.Д. Теоретико-правовые основы учения о договоре / А.Д. Корецкий; Отв. ред. д.ю.н., акад. РАЕН П.П. Баранов. – СПб.: Издательство «Юридический центр Пресс», 2001. – 211 с.
56. Науково-практичний коментар до цивільного законодавства України : [В 4 т.] / А.Г. Ярема, В.Я. Карабань, В.В. Кривенко, В.Г. Ротань; Акад. суддів України. – К.: А.С.К.; Севастополь: Ін-т юрид. дослідж., ... – Т. 3: Договірні зобов'язання. Недоговірні зобов'язання. Спадкове право. – 2006. – 927 с.
57. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: у 2 т. / за ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової, В.В. Луця. – 3-є вид., перероб. і допов. Т. 2: / [О.О. Кот, Т.В. Бондар, С.І. Шимон та ін.]. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 1087 с.
58. Бежевец А. Договорные отношения на энергорынке // Юридическая практика. – 2004. – 26 октября. – № 43. – С. 15-16.

59. Беяневич О.А. До питання про недійсність господарських договорів // Вісник господарського судочинства. – 2004. – № 2. – С. 200-207.
60. Беяневич О.А. Договір як засіб саморегуляції господарських відносин: загальна характеристика // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2005. – № 8. – С. 40–48.
61. Беяневич О.А. Про види джерел господарського договірної права // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2005. – № 10. – С. 46–55.
62. Білоус Ж. Проблеми визнання господарських договорів недійсними // Юридична Україна. – 2004. – № 11. – С. 31–40.
63. Богун В. Правовое регулирование договорных отношений по новым Гражданскому и Хозяйственному кодексам Украины // Частный предприниматель. – 2003. – Ноябрь. – № 21. – С. 6–9.
64. Буткевич О.В. Сторони в договорі (контракті) на реалізацію інвестиційного проекту у вільній економічній зоні // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2003. – № 10. – С. 70–77.
65. Віхров О. Роль і місце організаційно-господарських зобов'язань у сучасній економіці // Право України. – 2004. – № 4. – С. 53–56.
66. Волкова К. Особливості регулювання договорів доручення на управління корпоративними правами держави // Юридичний вісник України. – 2004. – 19–25 червня. – № 25. – С. 29-2.
67. Воловенко І. Неточності при складанні господарських договорів // Справочник економіста. – 2007. – № 2. – С. 53-55.
68. Дмитрієва Ю. Визначення поняття «договору простого товариства» та його правова кваліфікація // Право України. – 2007. – № 9. – С. 96-100.
69. Договори в підприємницькій діяльності // Податки та бухгалтерський облік. – 2004. – 23 серпня. – № 15/16. – С. 3-108.
70. Євстігнєєв А. Істотні умови договору за Цивільним та Господарським кодексами: порівняльний аспект // Юридичний журнал. – 2006. – № 1. – С. 22–23.
71. Єфімов О. Господарський та цивільно-правовий договори у підприємницькій діяльності / О. Єфімов // Аудитор України. – 2009. – № 9/10. – С. 59-63.
72. Клейменова С. До питання про систему договорів лізингу // Вісник прокуратури. – 2006. – № 8. – С. 62–66.
73. Коломієць Н. Становлення господарського зобов'язання як правової категорії // Право України. – 2006. – № 4. – С. 48–52.
74. Костенко Л. Ціна є обов'язковою умовою господарського договору // Бухгалтерія. – 2006. – 26 червня. – № 26. – С. 85-87.
75. Кравчук В. Правові наслідки недійсності договорів про відчуження часток в статутному капіталі товариства // Юридична Україна. – 2007. – № 10. – С. 36–42.
76. Крижна В. Договір за ЦКУ та господарський договір за ГКУ // Бухгалтерія. – 2005. – 24 січня. – № 3/4. – С. 66-71.
77. Крижна В.М. Права та обов'язки сторін за договором комерційної концесії // Економіка. Фінанси. Право. – 2004. – № 7. – С. 14–18.
78. Крисенко Т. Договір у господарській діяльності підприємств // Секретарь-референт. – 2005. – № 9. – С. 16–22.
79. Луговець Л. Особливості укладання господарських договорів згідно з новим законодавством України // Справочник економіста. – 2004. – № 6. – С. 23–28; № 7. – С. 70–73.
80. Луговець Л. Особливості укладання господарських договорів згідно з новим законодавством України // Справочник економіста. – 2004. – № 8. – С. 47–49; № 9. – С. 33–37.
81. Мілаш В. Теоретичні аспекти тлумачення господарського договору: історія та сучасність // Підприємництво, господарство і право. – 2004. – № 5. – С. 31–35.

82. Мілаш В. До питання про підприємницькі комерційні договори з посиленням публічним інтересом // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – № 10. – С. 45–50.
83. Мілаш В. Договірна правосуб'єктність сторін зовнішньоекономічного договору // Право України. – 2004. – № 6. – С. 39–42.
84. Мілаш В. Інтерес як системоутворюючий конструктивний елемент підприємницького комерційного договору // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – № 6. – С. 74–80.
85. Мілаш В. Нові підходи до визначення договору в господарському праві // Право України. – 2007. – № 9. – С. 31–36.
86. Мілаш В. Принцип свободи підприємницького комерційного договору // Право України. – 2005. – № 2. – С. 36–40.
87. Мілаш В. Проблема визначення кола учасників підприємницьких комерційних договірних відносин // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – № 12. – С. 7–13.
88. Мілаш В. Теоретичні аспекти співвідношення свободи підприємницького комерційного договору та обмежувальних чинників // Українське комерційне право. – 2005. – № 6. – С. 51–64.
89. Мілаш В.С. До питання про правосуб'єктність сторін господарсько-договірних відносин // Вісник господарського судочинства. – 2004. – № 3. – С. 257–263.
90. Мілаш В.С. Конструктивні системоутворюючі елементи підприємницького комерційного договору: постановка питання // Вісник господарського судочинства. – 2005. – № 3. – С. 203–214.
91. Мілаш В.С. Про підстави недійсності підприємницького комерційного договору / В.С. Мілаш // Вісник господарського судочинства. – 2006. – № 2. – С. 194–204.
92. Назаренко В. Особливості укладання, виконання та відповідальності за невиконання або неналежне виконання умов договору комісії на продаж сільськогосподарської продукції у сфері зовнішньоекономічної діяльності // Підприємництво, господарство і право. – 2007. – № 12. – С. 72–76.
93. Назаренко В. Сторони договору комісії у сфері зовнішньоекономічної діяльності // Підприємництво, господарство і право. – 2007. – № 10. – С. 87–91.
94. Наранович А. Право підписи: директора компаній совершают большую ошибку, когда позволяют подписывать договоры не уполномоченным на это должностным лицам предприятия // Финансовая консультация. – 2005. – № 20. – С. 27–28.
95. Ніколенко Л. Правові проблеми класифікації господарських зобов'язань // Підприємництво, господарство і право. – 2007. – № 11. – С. 39–42.
96. Орлова І. Визначення державних гарантій виконання господарських зобов'язань // Підприємництво, господарство і право. – 2007. – № 9. – С. 104–106.
97. Пашков В. Проблеми визначення учасників господарсько-договірних відносин у галузі охорони здоров'я // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 5. – С. 34–38.
98. Подцерковний О.П. Ціна як умова господарського договору // Вісник господарського судочинства. – 2005. – № 6. – С. 144–151.
99. Посполітак В. Зобов'язання за договором про спільну діяльність. Договір простого товариства / В. Посполітак, Р. Ханік-Посполітак // Українське комерційне право. – 2003. – № 4. – С. 35–49.
100. Про затвердження примірних договорів купівлі-продажу : Наказ від 22 серпня 2005 р. № 2411 / Фонд державного майна України // Інвестгазета. – 2005. – 25–31 жовтня. – № 43. – С. 4–21; Державний інформаційний бюлетень про приватизацію. – 2005. – № 11. – С. 43–62; Офіційний вісник України. – 2005. – № 38. – С. 124–156 (з текстами примірних договорів).
101. Проценко І. Деякі аспекти вибору права для регулювання зобов'язань, що виникли внаслідок недобросовісної конкуренції // Юридичний журнал. – 2003. – № 11. – С. 24–26.

102. Резнікова В. Укладення господарського договору про спільну діяльність: проблемні аспекти правового регулювання // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – № 9. – С. 100–104.
103. Ручка О.А. Роль принципу реального виконання зовнішньоекономічного договору // Адвокат. – 2004. – № 9. – С. 16–19.
104. Серебрякова Ю. Підстави визнання договору оренди нерухомості неукладеним: господарсько-правовий аспект // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 2. – С. 92–94.
105. Сидоров Я.О. Підстави та особливості припинення договору комерційної концесії // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2007. – № 9. – С. 98–106.
106. Сисуєв С.Ю. До проблеми визначення поняття «господарський договір» // Юриспруденція: теорія і практика. – 2006. – № 8. – С. 49–52.
107. Січко Д.С. Суб'єктивний склад договору фінансового лізингу // Вісник Одеського інституту внутрішніх справ. – 2005. – № 2. – С. 180–184.
108. Стаматіна М. Договір поставки у нових Цивільному кодексі України та Господарському кодексі України // Підприємництво, господарство і право. – 2003. – № 9. – С. 25–28.
109. Створення, реорганізація та ліквідація підприємств у запитаннях та відповідях: Нормативна база; Відповіді на запитання, зразки статут ТОВ і засновницького договору: Метод. посібник. – Дніпропетровськ: Баланс-Клуб, 2004. – 144 с.
110. Таненок О. Зобов'язання в господарському праві: (договірні зобов'язання і їхнє значення в регулюванні ринкової економіки) // Персонал. – 2005. – № 6. – С. 74–79.
111. Тараба Н. Поняття договору міжнародного фінансового лізингу // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 2. – С. 11–14.
112. Томчишен С.В. Визнання договору неукладеним за Цивільним та Господарським кодексами України // Вісник господарського судочинства. – 2006. – № 4. – С. 178–188.
113. Трофімова О. В. Поняття та ознаки договору лізингу // Вісник господарського судочинства. – 2004. – № 4. – С. 173–180.
114. Урусова Г. Господарські договори: укладення, зміна, розірвання за ГКУ // Бухгалтерія. – 2004. – 15 листопада. – № 46. – С. 82–84.
115. Федорчук Д. Забезпечення виконання зобов'язань у підприємницькій діяльності // Юридична газета. – 2006. – 28 вересня. – № 18. – С. 14.
116. Чабан О. Зміст інвестиційного договору (контракту) // Юридична Україна. – 2007. – № 12. – С. 44–48.
117. Черешнюк В. Відшкодування збитків як форма відповідальності за порушення господарського договору // Юридична Україна. – 2006. – № 9. – С. 65–70.
118. Черешнюк В. Укладення попереднього господарського договору та його правові наслідки // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 1. – С. 22–25.
119. Черешнюк В. Штрафні санкції за порушення господарських договорів // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 7. – С. 83–87.
120. Чучковська А. Форма господарських договорів, що вчиняються через мережі електрозв'язку, зокрема через Інтернет // Підприємництво, господарство і право. – 2003. – № 12. – С. 8–11.
121. Штумп Г. Лицензионный договор / Пер. с нем. А.К. Кудряшова, В.В. Драгунова; Под ред. и со вступ. ст. М.М. Богуславского. – М.: Прогресс, 1998. – 478 с.
122. Щербакова Н.В. Поняття та правова природа договорів про злиття та приєднання господарських товариств // Вісник господарського судочинства. – 2006. – № 4. – С. 209–217.